

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכינו

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 228

פרשת בהעלותך ✦ ט' בסיון ה'תשע"ט (6/2019)

המון משימות, מעט כוח. שיעור על גודל

ובאמת, איך הקב"ה מניח עלינו מטלות כל כך גדולות, ואנחנו כל כך קטנות? הקוטן של הכוח שלנו, לעומת הגודל של המשימות, המולטי-טאסקינג - זה פער בלתי נתפס! והדבר שנוולד מזה מיד הוא התלונה. ויתלוננו העם. איך לא? זה הפך להיות לחלק מהכפי! "יא וכמה עבודה יש לי, ואיך בישלתי, וגם לשבת וגם לחג, ועכשיו לקום ולעבוד שבוע עבודה רגיל"... איך באמת מתמודדים עם הפער הנורא בין הכוחות למשימות ובכלל, בשביל מה ה' בורא פער בין הכוח לבין העבודה?

והפרשה אומרת: כדי שתלמדי שיעור אחר. השיעור הזה נקרא "ענווה". איך כתוב בפרשה - **והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה**.⁵

מה זו ענווה? אני תמיד אומרת - איזו ענווה צריכים בפני המושג "ענווה". כי רבי ברוך מקוסוב אומר: מי שעניו מפני שאין בו כלום, אז הוא לא עניו! ומי שיודע שיש בו, והוא עושה כאילו אין בו, אז הוא שקרן. אז מהי באמת "ענווה"?

והחידוש הנהדר של הפרשה: **והאיש משה עניו**. אבל הוא לא עניו, הוא לא! הוא שובר. את הלוחות של התורה הוא שובר. הוא אומר לקב"ה: **"למה הרעת לעבדך?"**⁶ ובפרשה שלנו: **"למה הרעתה לעם הזה?"**⁷ והוא מכה בסלע! זאת ענווה!

מהי ההגדרה של ענווה? בואו נלמד את ההגדרה המופלאה. כשהוא משהו שאומרים עליך - איך מרים מדברת על משה רבנו: "הוא פרש מאשתו"⁸ - אז בסדר, לא אכפת לו, **והאיש משה עניו מאד**. אבל מתי הוא קם וצועק צעקה שנראית, לכאורה, לא-ענווה? כשהוא מבין שיש לו תפקיד גדול מול עם שלם. פה הוא יקום והוא יצעק על הכוחות שלו - **"האנכי הריתי את כל העם הזה? יש"**

אנחנו צריכים להרגיש בימים האלה עליה ענקית. המבחן של כל מה שעשינו במתן תורה צריך להיות עכשיו. עכשיו השאלה היא אחת: האם השבוע את שמחה? אם את שמחה השבוע, סימן שקיבלת תורה. מפני שכשאדם מביא מתנה גדולה למישהו, הוא מחכה: "בוא נראה איך הוא פותח את האריזה. בוא נראה את הפנים שלה כשהיא רואה מה היא קיבלה". כך הקב"ה כביכול, עומד ומסתכל עלינו השבוע ואומר: "בוא נראה, בוא נראה. אם היא שמחה, סימן שהיה לה מתן מתנה אמיתית וגדולה בחג השבועות".

"ימימה, למה את עושה לנו רע?"

נכון. גם בפרשת "בהעלותך", דקה אחרי מתן תורה, שלושה ימים אחרי מתן תורה - **כתינוק הבורח מבית הספר**.¹ בורחים, מתאוננים,² מתאווים.³ מה קרה? מה יש להם? אל תזלזלו בהם, חז"ל אומרים. הם קיבלו פתאום את המשימות של היומיום, רק בלי הזיקוקים. בשבועות קיבלנו את התורה עם זיקוקים: התעלפויות, שופרות, מופע אור קולי... ועכשיו - הלך הבית, נשאר הספר. הלכה תחושת הביטיות והכיפיות ונשארו החובות המכבידות. איך זה קשה. ואפילו משה רבנו נותן את מה שאני קוראת לו "נאום האם הממוטטת בעשר בלילה". אחרי יום ארוך עם הילדים, הוא פותח בכזה נאום: **"האנכי הריתי את כל העם הזה? אם אנכי ילדתיהו? כי תאמר אלי: ש'אהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינק?"**⁴ אין לי כוח!

¹ תוספות לתלמוד בבלי, קטז, ע"א: "כדאמר במדרש (ילמדנו) "ויסעו שנסעו מהר סיני דרך שלשת ימים", כתינוק היוצא מבית הספר שבורח לו והולך לו כך היו בורחים מהר סיני דרך שלשת ימים לפי שלמדו הרבה תורה בסיני". וגם: הרמב"ן, שם: "שנסעו מהר סיני בשמחה כתינוק הבורח מבית הספר, אמרו: 'שמא ירבה ויתן לנו מצות', וזהו "ויסעו מהר ה'", שהיה מחשבתם להסיע עצמן משם מפני שהוא הר ה', וזהו פורענות ראשונה".
² במדבר י"א, א: "ויהי העם כמתאננים רע פאנני ה'".
³ במדבר י"א, ד: "והאספסוף אשר בקרבך התאוהו וישבו ויבכו גם פני ישרא"ל ויאמרו: 'מי יאכלנו פשר?'".
⁴ במדבר י"א, יב.

⁵ במדבר י"ב, ג.

⁶ במדבר י"א, יא.

⁷ שמות ה', כב.

⁸ במדבר י"ב, א: "ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה הקשית אשר לקח פי אשה קשית לקח", ופירוש רש"י, שם: "פי אשה קשית לקח" - "ועתה גרשה".

אומרת שזה סיפור גדול מאוד. עכשיו אל תהי ענווה. תקומי כמו משה ותצעקי" "ריבונו של עולם, למה הרעתה לעם הזה?" אנחנו חייבים, חייבים להראות לו - עמו אָנְכִי בְצָרָה.¹²

ומה קורה כשיש אחים ביחד? גם אם ה' מאוד כועס עלינו חס ושלום, ברמות של "אֲבִיָּה יִרְק יִרְק בְּפִנְיָה",¹³ כשהוא רואה אחים מתפללים על אחות, הוא כביכול נכנע. הוא מרפא, הוא עוזר, כי אנחנו ביחד. הצו של הפרשה הזאת, פרשת בהעלותך, להעלות מעל הצער האישי שלנו. זו לא ענווה, להתכנס אל תוכנו ולחשוב שהסיפור שלנו קטן. גדול עליך? סימן שזה סיפור גדול.

תצעקו על העולם, תבקשו על העולם, תהיו אחים, תהיו אחיות. שנזכה לזה בעזרת השם.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

"דפי הזהב" נגמרו לך מהר מדי? השיעור המלא יעזור.

בכל שבוע, הרבנית ימימה מזרחי כותבת לך שיעור שלם שיוצא מתוך פרשת השבוע ומביא לך מבט חדש על חייך ועל האתגרים הנשיים כיום.

לרגל חודש הספר העברי – מתנה!
בהצטרפות למנוי השנתי, קבלי ספר מספריית הרבנית ימימה מזרחי, לפי בחירתך

<https://parasha.org/signup> כל הפרטים – כאן

וגם במס' 077-8066747 בין 09:00-15:00

לי פה אחריות עליהם. מה אני אעשה? אתה נותן לי המון משימות ומעט כוח. איך אני אמורה להסתדר עכשיו? אני רוצה למלא את התפקיד הגדול הזה והחשוב הזה".

בן אדם עניו זה בן אדם תקיף ומתי הוא תקיף - כשהוא יודע שיש לו תפקיד גדול. מתי אנחנו מבינות שהתפקיד שלנו מאוד גדול בעולם ולא קטן? לחשוב שהתפקיד שלך קטן זאת לא ענווה, אלא עצלנות! "ענווה" זה להבין שיש לנו תפקיד עולמי. מתי? כשיש תפקיד או ניסיון, לא עלינו, כשהוא הרבה יותר גדול מכוחי שלי. רק אז את יכולה להבין שהקב"ה צועק אליך: "יש לך פה תפקיד לגבי העולם". אם זה כל כך גדול ואת כל כך קטנה, אז יש פה שיעור מאוד-מאוד גדול. תצעקו צעקה גדולה. תהיו תקיפים בעניין הזה.

יצא לי השבוע להיות בקשר עם המשפחה הטובה הזאת ששכלה בתאונת דרכים שתי בנות. והקושי הוא נורא - גם השפה, גם משפחה שעלתה עכשיו מצרפת, גם עצם הטרגדיה, גם החקירות המשטרתיות מי אשם, מי לא אשם, שיעוד מוסיפות על הכל. וחשבתי לעצמי על איך שכתוב בפרשה - **עַל הַצָּר הַצָּר אֲתָכֶם, וְהִרְעַתֶּם בְּחַצְצוֹת.**⁹ שזה לא סיפור קטן. כשסיפור הוא כל כך גדול על משפחה אחת, אנחנו מבינים שיש פה סיפור ענק של עם. זה חייב להיות הסיפור של כולנו. השיעור הלא-עניו שצריך ללמוד מכל הפרשה הזאת, שיעור כללי, שיעור קוסמי הוא, שכולנו חייבים לקום ולהגיד: "יש לי פה תפקיד".

קודם כל: הנהיגה. הנהיגה. כמה להשגיח בנהיגה. בכביש אל תהיה צודק, תהיה צדיק. אני כל הזמן חושבת על כביש צדי"ק, כביש תשעים הזה, שמאלץ אותנו כל הזמן, כל רגע, כל מטר, לחשוב על הנהיגה שלנו.

והסיפור של המשפחה הזאת, סיפור של עולים ושל עלייה, של זרות. כשאתם רואים עליה, תעשו להם "בהעלותך". תעלו אותם ותתייחסו אליהם. הם לא מכירים את השפה. ההתייעצות עם הרופאים קשה להם. כמה הכל קשה.

והכי חשוב, אולי. שתי אחיות קטנות שנקברות זו ליד זו, לא עלינו. חייב להיות כאן מסר גדול וקוסמי. הקב"ה מראה לנו, לכולנו, אהבה שמתה. ופרשת "בהעלותך" מדברת על ההצלה שאחים יכולים להציל אחות אחרת. איך משה ואהרן מתגייסים להצלתה של מרים. מה אומר אהרן - "אל נא תהי כמות אֶשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אֱמוֹ וַיֹּאכַל חֶצְי בָּשָׂרוֹ".¹⁰ הוא לא מתפלל עליה, הוא מתפלל על עצמו: "אני לא רוצה להיות מֵת, שכשחֶצְי בָּשָׂרִי בצער. מרים אחותי חולה ומצורעת, ואני לא ארגיש כלום? אני לא רוצה שתמות בי האחוה!"

השבוע הזה הוא שבוע גדול של צעקה עבור אחרים. צעקה של - **א-ל נא רְפָא נא לָהּ.**¹¹ אל תהיו ענווים ותאמרו: "זו צרה קטנה שלי, במשפחה שלי". ברגע שאיזשהו צער יותר גדול מהכוחות שלנו - בן, חס וחלילה, או בת שמדאיגה אותנו כל כך, רווקות שיש במשפחה, קשיים בפרנסה - זה כל כך גדול עליך, נכון? זאת

⁹ במדבר י', ט.

¹⁰ במדבר י"ב, יב.

¹¹ במדבר י"ב, יג.

¹² תהילים צ"א, טו.

¹³ במדבר י"ב, יד.